

Pärnu Kunstide Kool

Tantsu õppetooli balletiõpetuse õppekava

Sisukord

Pärnu Kunstide Kool Tantsu õppetooli balletiõpetuse õppekava.....	1
1. Õppekava lühikirjeldus	2
2. Üldosa.....	2
2.1. Õppe eesmärgid	2
2.2. Õpiväljundid	3
2.3. Õppekorraldus ning õppe ja kasvatustöö alused	3
2.4. Hindamine ja tingimused õppeastmete lõpetamiseks	3
2.5. Õppe kestus	4
2.6. Õppekavale sisenemiseks vajalikud eelpädevused	4
3. Ainekava.....	4
3.1. Algastme õppesisu.....	4
3.2. Keskastme õppesisu	7
3.3. Edasijõudnute astme õppesisu.....	9

1. Õppekava lühikirjeldus

- 1.1. Pärnu Kunstide Koolis on viis õppetooli: kunst, käsitöö, muusika, tants ja teater.
- 1.2. Pärnu Kunstide Kooli tantsu õppetooli balletiõpetuse õppekava on dokument, mille alusel toimub järjepidev ja süsteemne õppetöö Huvikooli seaduse, Huviharidusstandardi ja kooli põhimääruse alusel.
- 1.3. Õppekava koosneb üldosast ja ainekavast.
- 1.4. Õppekavaga sätestatakse:
 - 1.4.1. õppetöö eesmärgid,
 - 1.4.2. õpiväljundid,
 - 1.4.3. õppetöö korraldus,
 - 1.4.4. õppeastmed, nende ajaline kestus ja maht,
 - 1.4.5. nõuded hindamisele ja õppe-etappide lõpetamise kohta,
 - 1.4.6. õppekavale sisenemiseks vajalikud eelpädevused.

2. Üldosa

2.1. Õppe eesmärgid

- 2.1.1. Tutvustada kultuuritraditsioone, toetada rahvusliku ja paikkondliku identiteedi kujunemist, rahvuskultuuri säilimist ja järjepidevust.
- 2.1.2. Arendada ja süvendada kultuuriteadlikkust, kriitilist mõtlemist, analüüsivõimet ja probleemide lahendamise oskust.
- 2.1.3. Toetada noorte vaimset, emotsionaalset ja sotsiaalset arengut.
- 2.1.4. Pakkuda noortele eneseväljenduse kogemise rõõmu, eduelamust ja tunnustust.
- 2.1.5. Luua tingimused noorte tantsualaste teadmiste, oskuste, hoiakute, võimete ja esinemisjulguse arenguks.
- 2.1.6. Luua võimalused balleti põhialuste omandamiseks ja professionaalseks õppeks vajaliku eelhariduse omandamiseks.
- 2.1.7. Anda balletiõppe eelharidus arvestades õpilaste individuaalseid võimeid.
- 2.1.8. Toetada õppimise motivatsiooni ja loovuse arengut.
- 2.1.9. Suunata noori oma loometegevust eesmärgistama, kavandama ja ellu viima.
- 2.1.10. Arendada iseseisva töö ja analüüsioskust.
- 2.1.11. Toetada noorte tantsualase isikupärase väljendusstiili kujunemist.

- 2.1.12. Arendada rütmitunnet, koordinatsiooni.
- 2.1.13. Õpetada tantsualaseid teoreetilisi teadmisi.
- 2.1.14. Arendada koostantsimise ja improviseerimisoskusi.
- 2.1.15. Teha koostööd üldhariduskoolidega. Korraldada põhikooli ja gümnaasiumi riikliku õppekava toetavaid kursusi, koolitusi ja tegevusi.

2.2. Õpiväljundid

- 2.2.1. Mõtleb loovalt, väärtustab kultuuri, sh pärandkultuuri.
- 2.2.2. Märkab kultuuride mitmekesisust, aktsepteerib erinevaid kultuurinähtusi ja oskab neid hinnata.
- 2.2.3. Orienteerub Eesti ja maailma tantsuajaloos ja tänapäeva tantsukultuuris, valdab erialaseid mõisteid, tantsualaseid põhitõdesid.
- 2.2.4. Tunnetab ja arendab oma loominguulisi võimeid.
- 2.2.5. Esineb laval julgelt, tunnetab ja mõistab oma isiksuse eripära, arendades oma emotsionaalseid ja kommunikatiivseid oskusi.
- 2.2.6. Tunneb loomeprotsessi etappe ideest teostuseni ja oskab neid rakendada.
- 2.2.7. Kasutab erinevaid tantsulisi väljendusvahendeid oma loomeprotsessis.

2.3. Õppekorraldus ning õppe ja kasvatustöö alused

- 2.3.1. Õppetöö jaguneb algastmeks, keskastmeks ja edasijõudnute astmeks.
- 2.3.2. Kasutatavad õppetöö vormid on: teoreetilised ja praktilised õppetöö tunnid, kontsertidel esinemine, kontsertide külastamine, iseseisev töö, õppekursioon, lahtine tund, konkurss, töötuba, õppelaager jne.
- 2.3.3. Õppeaja kestus õppeastmetes on individuaalne ja astme lõpetamise eelduseks on vastava õppesisu omandamine.
- 2.3.4. Põhikooli ja gümnaasiumi riiklikku õppekava toetavate kursuste, koolituste ja tegevuste õppekord ja -sisu töötatakse välja koostöös üldhariduskoolidega.
- 2.3.5.

2.4. Hindamine ja tingimused õppeastmete lõpetamiseks

- 2.4.1. Algaste:
 - õpilasele antakse jooksvalt sõnalist tagasisidet;
 - 1-2 korda aastas lahtised treeningtunnid ehk arvestustunnid;
 - 1-2 korda aastas võimalus (mitte kohtustus) esineda etendustel-kontserditel;
 - igal õppeaastal antakse õpilasele I ja II poolaasta lõpus tunnistus;

- algastme lõpetamiseks tuleb esineda kooli kontserdil

2.4.2. Keskaste:

- õpilasele antakse jooksvalt sõnalist tagasisidet;
- 1-2 korda aastas võimalus (mitte kohtustus) esineda etendustel-kontserditel;
- kohustuslik osavõtt konkurssidest, festivalidest, võistlustest või vabariiklikest kontsertidest;
- igal õppeaastal antakse õpilasele I ja II poolaasta lõpus tunnistus;

2.4.3. Edasijõudnute aste:

- õpilasele antakse jooksvalt sõnalist tagasisidet;
- igal õppeaastal antakse õpilasele I ja II poolaasta lõpus tunnistus;
- õppimise kestus kujuneb vastavalt õpilase võimetele;
- astme lõpetamisel saab tunnistuse läbitud programmi omandamise ja kooli lõpetamise kohta.

2.5. Õppe kestus

2.5.1. Õppeastmed jagunevad õppeaastateks.

2.5.2. Õppimise kestus õppeastmes kujuneb vastavalt õpilase võimetele;

2.5.3. Ühe õppeaasta kestus on 35 õppenädalat.

2.5.4. Ühe õppetunni kestus on 45 min, mis võib olla jaotatud kahele korrale nädalas.

2.5.5. Õppeastmed, tundide arv nädalas:

Õppeaste	Tundide arv nädalas	Õppe kestus aastates
Algaste	2-4 tundi	4
Keskaste	6-8 tundi	4
Edasijõudnute aste	10 tundi	4

2.6. Õppekavale sisenemiseks vajalikud eelpädevused

2.6.1. Õpingute alustamiseks on oskus allude distsipliinile, hea rütmitunnetus, motivatsioon õppida balletti.

3. Ainekava

3.1. Algastme õppesisu

3.1.1. Algastmes omandatakse ja tunnid on järgmised:

- oskused tantsuliselt imiteerida loomi, loodust, nähtusi, kaaslasi;
- õpilane suudab end väljendada äratundvate sümboolsete tegelaste kaudu;
- tunni ülesehitus koosneb episoodidest, millel on kindel algus ja lõpp;
- tund on struktuuriliselt puhas, dünaamiline, visuaalselt atraktiivne (värviline, hea atmosfääriga), väga musikaalne;
- klassikalise tantsu algõpetus;
- musikaalsuse arendamine, iseseisvalt plastiliste ülesannete lahendamine;
- lavakostüümide proov ja varvaskingaga tutvumine;
- ühised ballettietenduste külastamised;
- 1.-4. klassi õpilased tutvuvad klassikalise tantsu põhialustega: väljapoolsus, kehahoid, aplomb (enesekindlus, eneseusaldus), plie (kükkk), hüpe, musikaalsus;
- kehahoiu esteetilise ülesande tähtsus klassikalise tantsu harjutuste sooritamisel;
- keha, käte, jalgade ja pea hoid tugipuu ääres ja tantsuklassi keskel;
- elementaarsete harjutuste sooritamine ja kombinatsioonide arendus;
- hüppe omandamine: maandudes kahele jalale ja ühele jalale jne.

3.1.2. Pädevused, mida õpilane saavutab:

a. kuni 7- aastased

- teab klassikalise tantsu kujunemist, põhioõudeid ja -võtteid
- oskab teha lihtsamat akrobaatikat
- oskab jäljendada loodust inimplastika abil
- oskab lahendada iseseisvalt plastilisi ülesandeid
- teab, millised on lavakostüümid ja varvaskingad
- oskab kontrollida ja hoida tasakaalu
- oskab teha lihtsamaid harjutusi tugipuu ääres
- teab ja oskab teha lihtsamaid kõnni- ja jooksu variante
- oskab teha lihtsamad liigutusi (pas`d) keskel.
- arenenud on paindlikkus

- oskab teha tantsulisi etüüde ja improvisatsioone

b. 1.-4. kl. Õpilased

Tugipuu ääres:

- kehahoid,
- jalgade positsioonid 1,2,3,5 positsioon,
- käte positsioonid 1,3,2,
- demi plies 1,2,3,5 (4.positsioonis 3.klassis),
- grand plies -----“-----,
- battements tendus *1posit.küljele,ette,taha; *demi pliest...sama; *5posit sama; *demiplies,t
- 5 posit sama; *kanna alla laskmisega; *demi plie 2 ja 5 posit. üleminekuta ja -tööt.jalale,
- passe par terre,
- mõiste en dehors,en dedans,
- demi rond de jambe par terre en dehors et en dedans,
- rond de jambe par terre -----“-----,
- battements tendus jetes 1ja 5 posit.küljele, ette taha; demi pliest 1 ja 4 posit.sama,
- releve poolvarvastele sirgeteljalgadel ja pliest,
- battements fondus *küljele,ette taha varbaga põrandale; *45kraadi,
- 1 ja 3 port de bras
- battements soutenu *küljele, ette, taha; *45 kraadi,
- battements frappe küljele,ette,taha varbaga põrandale,
- battements releves lents küljele,ette,taha 1 posit.45 ja 90 kraadi,
- grand batt.jetes 1 ja 5 positsioonist,
- battements developpes küljele, ette, taha,
- keha kallutus taha ja küljele (seistes näoga stange poole),
- pas de bouree simple,
- pas de bouree suivi poolvarvastel,
- väikesed poosid croisee, effacee-ette ja taha,

Oskab teha saali keskel:

- käte positsioonid:1,3 2 24.Kummardus (reverance),

- mõiste epaulement. Croise ja efface. 26.Demi plies 1, 2,
- battements tendu 1,hiljem 5 posit.igasse suunda; *demi pliist 1,5 28, batt.tendu jetes; *piques,
- temps lie par terre,
- pas de bouree en face, hiljem epaulement, jalgade vahetusega,
- allegro(hüpped),
- temps saute 1, 2, 5 hiljem 4, 3, 2 Chanjement de pied,
- pas assemble (avamisega küljele)
- pas balance,
- pas glissade (liikumisega küljele),
- sissonne ferme en face küljele, ette taha,
- petit pas chasse en face

3.2. Keskastme õppesisu

3.2.1. Keskastmes omandatakse:

- jätkatakse algõppes alustatud õpingutega;
- lisaks klassikalise tantsu õpingutele, pööratakse tähelepanu lavalisele karakteritantsule ja modernsele tantsule;
- rohkem on individuaalset lähenemist õpilasele, arendatakse tantsijameisterlikkust;
- õppetöö jätkub arendades liikumistes koordineerimist;
- musikaalsuse arendamine. Liikumine varvastel (en pointe);
- tantsulisuse osatähtsuse kasv, üksikute tantsunumbrite ja lihtsamate lavastuslike etenduste esitamine;
- õppeprotsessis kasutatakse videosalvestisi;
- tantsukirjandusega tutvumine: raamatud ja muud väljaanded;
- balletikooli erialatundide külastamine;
- 5 –7 klassi õpilane omab õpingupäevikut “Minu balletipäevik”, kuhu ta märgib õpitu: näiteks prantsuse keeles harjutuste nimed, -tõlke, sooritamise põhireeglid, petsensioonid tantsuetendustele jms. ning eriala õpetaja kirjutab hinnangu õpingu kohta (esinemised, saavutused jm.) 2 korda aastas

3.2.2. Pädevused, mida õpilane saavutab:

Tugipuu ääres:

- preparation rond de jambe par terre en dehors et en dedans,

- sur le cou-de-pied ees ja taga,
- battements frappe *igasse suunda varbaga põrandale, *30 kraadi, *igasse suunda poolvarvastele,
- tinglik sur le cou-de-pied batt.fondue jaoks 5 Battements fondue poolvarvastele,
- 3 port de bras koos jalaga –sirutus ette või taha/ aga ka demi pliega tugijalal,
- petit battements sur le cou-de-pied *ühtlane, *aktsendiga ette ja taha, *poolvarvastel,
- battements double frappe *varbaga põrandasse, *30 kraadi, *poolvarvastele (vanem klass),
- batt.releve lents 45 ja 90 kraadi küljele, ette, taha,
- grand batt.jetes *pointe (pique)-----“-----,
- batt.developpes passe kõikidesse suundadesse,
- flic *ette,taha,*tõukega poolvarvastele,
- rond de jambe en l'air en dehors et en dedans *täistallal, *poolvarvastel(vanem klass),
- demi rond de jambe developpe en dehors et en dedans 90 kraadi,
- pas tombe *edasi liikumisega,
- 5 port de bras 5 posit. ja jalaga: varbaga ette või taha(vanem klass),
- pööre kahel jalal 5posit. jalgade vahetusega,
- pool pööret ühel jalal en dehors et en dedans,
- venitused

Tantsuklassi keskel:

- 1,2,3 arabesques varbaga põrandal, hiljem 45 ja 90 kraadi,
- .grand plie 1,2,5 positsioonist,
- battements tendus *passe par terre, *poosides,
- demi rond de jambe par terre en dehors et en dedans,
- rond de jambe-----“-----,
- batt.frappe *põrandal, *30 kraadi,
- batt.fondues (vanem klass),
- batt.relevés lents 1 ja 5 posit en face,
- grand battement jetes,
- poos attitude efface ja croise,
- 1,2,3 port de bras,

- pas de bouree en face raskem vorm,
- pas de bouree suivi *kohapeal, *liikumisega küljele,
- poolpööret kahel jalal 5 posit, täispööre,

Allegro (hüpped):

- sissonne ferme,
- sissonne simple en face,
- sissone tombe,
- pas coupe,
- sissonne ouverte igasse suunda en face.(vanem klass)

Ainult vanem klass, en pointe(liikumised varvastel):

- releve 1, 2 ja 5 posits. tugipuu ääres, hiljem keskel,
- echappe,
- pas de bouree 42.sissonnes, jetes,
- glissade

3.3. Edasijõudnute astme õppesisu

3.3.1. Edasijõudnute astmes omandatakse:

- jätkub liikumistes koordinaatsiooni ja tehnilise täpsuse arendamine;
- lisanduvad pöörded tugipuu ääres ja keskel;
- pirouettes ja liikumine varvastel;
- väljenduslikkus ja musikaalsus üksikute liigutuste, kui ka kombinatsioonide sooritamisel;
- adagiode raskem vorm;
- liikumise grupp-allegro;
- töö tantsumaneeriga;
- õppeprotsessis kasutatakse videosalvestisi . tantsukirjandusega tutvumine: raamatud ja muud väljaanded;
- väga suur osa õppeprotsessis on lavapraktikal s.t. rohketele esinemistele erinevates kohtades/erinevatel lavadel ja erinevatele publikugruppidele;
- ühiskülastused ja –ekskursioonid ooperimajades (naaberriigid);
- balletikooli eriala tundide küllastamine.
- õppeaasta jooksul toimuvad järjepidevalt tantsuseade tunnid :grupile ja solistile (õdele) eraldi;

- koreograafia lähtub väga individuaalselt igale õpilasele, arvestades füüsilisi võimalusi ja tantsulis-emotsionaalset arengutaset;
- näitlejameisterlikkuse tundides toimub plastiliste etüüdide õppimine. aktsepteeritakse tantsija isikupära, ka grupitöö;
- individuaaltöö õpilastega, kes soovivad teha sisseastumiseksameid tantsuõpinguteks kõrgkoolides;
- õpilased võivad jätkata „balletipäeviku” täitmist;
- õpetaja kannab sinna sisse olulisemad edusammud, esinemised.

3.3.2. Pädevused, mida õpilane saavutab:

Exercise tugipuu ääres:(uued harjutused ja pas´d):

- grand plie port de bras,
- batt.tendu *poosidesse, *pour batterie,
- batt.tendu jete poosidesse,
- batt.fondus 45 kraadi *double; *plie releve; *poosidesse,
- batt.fondus 90 kraadi poosidesse *täistallal; *poolvarvastel,
- batt.double frappe poolpöördega ¼ ja ½ ringi,
- batt.developpes *ballottes; *tombe en face 45 ja 90 kraadi,
- grand rond de jambe jete en dehors et en dedans,
- grand batt.jete *developpe; *balancoir; *passe 90 kraadi ecartee ette, -taha (sama keskel),
- pööre fouette en dehors et en dedans,
- poolpööret poosidest poosi läbi passe 45 ja 90 kraadi,

Tantsuklassi keskel:

- rond de jambe par terre 1/8, 1/4, 1/2 ringi,
- batt.soutenus 90 kraadi,
- pas tombe poolpöördega en dehors et en dedans-töötav jalg sur le cou-de-pied,
- batt.developpes tombes en face ja poosidesse,
- tours lent en dehors et en dedans, *suurtesse poosidesse; *poosidest poosidesse läbi passe 90 kraadi,
- 5 port de bras demi pliega 5 positsioonist,
- 6 port de bras,
- pas de bouree dessus-dessou en tournant en dehors et en dedans,

- pööre fouette en dehors et en dedans 1/8, 1/4 ja 1/2 ringi jala kõrgus 45 kraadi,
- pirouette en dehors et en dedans 5, 2 ja 4 positsioonist. lõpetades 5 ja 4 positsiooni / seejärel varbaga pörandal

Allegro:

- entrechat-quatre,
- royale,
- pas echappe-battu,
- ~lõppetades ühele jalale,
- pas assemble battu ja double pas assemble battu,
- entrechat-trois, entrechat-cinq,
- pas brise,
- temps leve jala kõrgus 45 kraadi kõikidesse suundadesse,
- grand sissonne ouverte poosidesse liikumisega ja ilma,
- pas emboite kohapeal,
- pas failli,
- sissonne fondue,
- grand pas assemble küljele, ette epaulement võtmisega 5 posit., pas glissade, sissonne tombe, pas chasse,
- grand pas de chat. petit pas de chat,
- rond de jambe en l'air saute,
- pas cabriole 45 kraadi ette.taha; võtmisega-coupe samm, pas glissade, sissonne tombe,
- tour en l'air,
- grand pas jete pas de chat,
- saut de basque,
- pas jete par terre et pas jete en l'air en tournant 1 1 arabesque diagonaalis

Exercise varvastel:

- releve 1, 2, ja 5 positsioonis,
- pas echappe 2 posit,
- pas assemble soutenu en face,
- pas de bouree suivi, ~ballotte epaulement,
- pas couru,

- poolpöörded ja pöörded 5 posit,
- pas de bouree dessus.dessous en face et en tournant,
- pas ballonne,
- pas jete fondu,
- pirouette en dehors degaje diagonaalis (*en dedans),
- changement de pied en dehors et epaulement,